

UKRAINIAN LABOR NEWS
Published semi-weekly by
The Ukrainian Labor News Ass'n
c/o. Fritchard & McGregor Sta.,
Winnipeg, Man.
Subscription \$4.00 a year,
Telephone: St. John 1465

"УКР. РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
видається для робочого людю —
випадає два рази в тиждень
визодом Видавничого Товариства
Українських Робітничих Вістей.
Передплата \$4.00 на рік.
Редакція за оголошення не відповідає.
Редакція рукописів не зберігає.
Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
c/o. Fritchard & McGregor Sta.,
Winnipeg, Man.

**ВЗАЄМИНИ МІЖ СОВІТ-
СЬКИМИ РЕПУБЛІКАМИ.
РОСІЯ І УКРАЇНА.**

Соціалістична революція не тільки перетворює внутрішню економічну й політичну будову держав, але вона основним способом змінює й характер існуючих між ними взаємин. Взаємини між совітськими державами основним способом рійнять ся від взаємин між буржуазними державами. Бо буржуазна державність і державність пролетарська рійнять ся в самих своїх основних засадах. Пролетарська державність не підходить під жадну з тих класифікацій, котрі, починаючи від часів Аристотеля, склали державознавство старого світа. Загальною передумовою всіх старих форм правління, аристократичної, демократичної, абсолютної-монархістичної і конституційно-монархістичної, республіканської і т. д. і т. д. — являла ся відокремленість, замкненість державного організму. Найдемократичніші з демократичних республік протестували своєю гордою чужинцею, в найдемократичніших республіках чужинці не думало ся до політичного життя країни. Політичне життя являло ся привілеєм тільки даної національної класи або, в лїтшим випадку, всіх горожан даної держави. Навпаки, одною з основних засад конституцій совітських держав, як Росії, так і України, являють ся повне усунення національних привілеїв. Так, наприклад, в статті 20 "а" § 20-го Конституції Української Соціалістичної Радянської Республіки сказано: "Чужинці, які належать до робітництва й працюючого селянства, мають виборчі права". Така конституційна засада вносить цілий переворот. Вони являють ся зовсім незрозумілою для буржуазного законодавця, який звик виходити з протиставлення своєї держави іншим, з протиставлення своїх ворожан — чужоземцям. Однак ся засада льогічно випливає з самої суті пролетарської держави. В чім же є основна рійниця між державами пролетарською і буржуазною? В їхній рійній, взаїмно виключаючій одна другу господарчій основі. Буржуазна держава, як і попередні форми державних організацій, основана на засади приватної власності на землю й на засоби виробу. На сій засаді ґрунтується все так зване цивільне право, регулююче взаємини між приватними власниками. Держава в своїй діяльності, з усіма її апаратами: воєнним, адміністративним, господарним і з її церквою, являла ся такою-ж власністю — але, розуміють ся, не поодинокую власністю власників засобів праці, а власністю всієї класи власників, пануючої буржуазно-поміщицької чи рабовладної класи. Метою кожного власника є розширення й збільшення його власності. Конкуренція — засіб до сїєї мети. Наслідком закону конкуренції являють ся знищення або, в лїтшим випадку, підпорядковане менше багатим тим власникам, котрі розпоряджують більшими засобами, більшими капіталами й більшою зручністю. Сей же

закон регулює й рівній буржуазних держав. Вони являють ся такими-ж конкуруючими між собою організаціями, і наслідок сїєї конкуренції — той же самий: повне знищення слабших держав або, в лїтшим випадку, повне підпорядковане їх кїтційшим державам. За сада буржуазної державності виявляють ся саме в утворенні сїх окремих, ведучих одна проти другої боротьбу, національних держав. Держави закладають між собою торговельні договори, поштово-телеграфічні і залізничні угоди; вони можуть, відповідно до міжнародної ситуації, закладати оборонні і захисні союзи, але все те має характер тимчасовий, випадковий і частинний. Сї союзи не можуть усунути існуючого між ними, властивого всьому, капіталістичному ладові, глибокого антагонізму, протиставлення. Як тільки об'єднуюча їх небезпека або тимчасовий інтерес мине, знова вибухає ще з більшою силою боротьба і вороженеця, випливаюча з самої їхньої природи. Значення в сїм відношенні є історія коалїції, спілки держав по розумінню і всіх їхніх союзників за і після імперіалістичної війни. Націоналізм є ідеологією буржуазної державності. Дипломатичні інтриги, вського рода "підкопи", взаїмне об'єднання являють ся звичайними способами боротьби буржуазної державної власті. Коли в першій маніфесті Інтернаціоналу Маркс, говорячи про закрядну політику капіталістичних держав, протиставляв її політику, основану на законах людської моралї, він, розуміють ся, не мав на увазі, що в буржуазній суспільстві соціалістам треба протиставити сїй політиці держави християнську мораль: "не роби другому того, чого не хочеш, щоб тобі робили". Він вказав пролетарітові, що тільки перемога пролетарської революції може створити умови для чесних і ширших взаємин між всіма народами. В протилежність до буржуазної державності, державність пролетарська, касуючи приватну власність на засоби виробу, касує право власності і на саму державну територію. В соціалістичній державі нормуючим принципом є інтерес не приватного визискувача, а всієї робітничої класи. Кордон між соціалістичними державами переставляють мати політичний характер, перетворюючи ся в звичайні адміністративні межі. Так-же самі зникають і кордони, відділяючі поодинокі приватні підприємства, нормувані тільки законом конкуренції. Замість хаотичного капіталістичного господарства, при котрим змішена продукція фабрикантів і інтензивна експлуатація ними робітництва чергується з промисловими кризами і безробіттем, — з'являють ся зорганізовані знаціоналізовані виробі, котрий раціонально розвивають ся по загально-спільному державному планови не тільки в національним, але в міжнароднім розмірі. Тенденція соціалістичної революції є політичний і господарчий централїзм, тимчасово — в формі міжнародної федерації. — Утворення сїєї федерації, розуміють ся, не може з'явити ся наслідком одного почерку пера, але є результатом більше чи менше довгого процесу позбування ся партукларизму, вських демократичних і національних прересудів, наслідком взаїмного ознайомлення ся і пристосування. Вище згадані засади, проголосшені ще Першим Інтернаціоналом робітників, лягли в основу взаємин між існуючими совітськими республіками, передовсім — між Совітською Росією і Радянською Україною. Від першої-ж хвилі спільного існування сїх республік Совітська Росія і Радянська Україна встановили свої господарчі і політичні взаємини по лїній федерації. Хоча в сій першій фазі, котра тривала до червня 1919 року, обидві ре-

публіки мали по всім галузях державної діяльності самотїйні комісаріати, однак між ними комісаріатами вже існували зв'язки і спільний план діяльності. З часом сїі договірні відносини виявили ся організаційно в утворення центрів. В червні 1919 року Центральний Виконавчий Комітет Української Соціалістичної Радянської Республіки прийняв ухвалу про необхідність об'єднання ряду комісаріатів обох республік, а саме Воєнного, Шляхів Сполучення, Фінансів, Праці, Почти й Телеграфу і Вищої Ради Народного Господарства. Сю ухвалу потверджено й Центральним Виконавчим Комітетом Російської Соціалістичної Республіки. В теперішній же (1920) році 4-ий Зїзд Рад Робітників і Селян України зі свого боку ствердив постанову обох Центральних Виконавчих Комітетів в утворення резолюції, котрої ми друкуємо окремо*). Подібної конституції сїєї федеральних органів, себто органів, об'єднуючих українські й російські комісаріати, ще не випрацьовано. Російський Центральний Виконавчий Комітет у своїй февральській сесії назначив склад комісії, котра повинна була зайняти ся виробленням федеральної конституції. Але, на жаль, наслідком вислання відповідальних членів сїєї комісії на воєнну і політичну працю поза Московю, вона не могла ще приступити до виконання своєї задачі і федеральні взаємини встановити ся в рійжих випадках безпосереднім розумінням між обома правительствами. До такого розуміння прийшло в сїчні 1920 року що до воєнних справ. Одночасно з об'єднанням воєнного апарату в сїй договорі передбачується утворення в найближчій часі кадрів для українських червоних полків, де командоване буде вести ся в українській мові. Для сїєї мети передбачало ся утворення школи червоних українських командантів, що вже й зроблено. В Харкові вже приступлено до організації центральної школи червоних старшин. В сїм договорі передбачується ся також утворення воєнного відділу при Раді Народних Комісарів України — для підтримання постійних зв'язків з воєнним і адміністративним апаратом, існуючим на Україні, котрий підпорядковується ся безпосередно Реввоенраді Республіки, радї, яка являється сїй Реввоенрадою всієї федерації. Окремими в обох республіках лишають ся народні комісаріати землеробства, освіти, внутрішніх справ, соціального забезпечення, народного здоров'я, харчевих справ, робітничо-селянської інспекції, надзвичайної комісії для боротьби проти контрреволюції. Українська Рада Народних Комісарів складається ся тепер з народних комісарів Української Соціалістичної Радянської Республіки і з уповноважених усіх об'єднаних комісаріатів. Останні мають право рішачого голосу нарівні з українськими комісарями. Сїі системи федеральних взаємин не можна уважати ні закінченою, ні досконалою. До самого питання про федеральні взаємини ми не підходили думати, бо ми ніколи не думали, що державні взаємини взагалі і взаємини між совітськими республіками з окрема, можна створювати на основі апріорних, абстрактних засад. Федеральну конституцію диктувала сама необхідність, узгоджені пережитий досвід державний досвід. Особливі умови, в яких знаходили ся Совітська Росія і Радянська Україна, значно обтяжували задачу як найкращого утворення між ними тїсних федеральних взаємин. Пролетаріат обох держав був в минулому історично залучений спільною боротьбою проти російсько-царизму. Крім того, Україна і Великоросія були сполучені спільністю госпо-

дарного життя. По жовтневій революції Совітська Росія стала природною підпорою для боротьби робітників і селян України проти Центральної Ради, австро-німецької окупації, гетьманщини, денікінщини і, нарешті, тепер — проти Поляків. Українська робітничо-селянська революція, зовсім природно, мусїла орієнтувати ся на Совітську Росію, котра була єдиним совітським центром. Комуністичні рухи на Україні і в Росії ще в минулому історично сполучали ся. Партія більшовиків зорганїзувала робітничу класу в межах всьої бувшої російської імперії*). Однак, рійні українські дрібнобуржуазні "соціалістичні" партії, які висовували на перший план національний момент, жертвуючи соціально-визвольним робітництвом, від перших же днів революції в Росії, ще від лютого 1917 року, змагали ся ввести розкол серед робітничої класи на Україні, протиставляючи українських робітників і, особливо, українських селян — російським робітникам, протиставляючи Україну — Росії. За тїмчасового правительства під Керенським вони ховали свою націоналістичну політику під гаслами федералїзму, бо в самім тїм тимчасовім правительстві вони бачили властиву дрібнобуржуазну, як і вони самі, рідну собі власть. І вони навіть готові були жертвувати почасті своїм націоналізмом. Після жовтневої революції сїі компромісові націоналістичні партії вже отверто взяли курс на повне відділення українського робітництва і селянства від російського. На мирових переговорах в Берестю вони перейшли виразно до табору австро-німецького імперіалїзму. Від того часу українські соціял-націоналісти виразно тримали ся західної орієнтації, себто орієнтації на імперіалістичну контрреволюцію. *) В тезах, випрацьованих Центральним Комітетом Комуністичної Партії України про державні взаємини Росії і України сїі твердження розвинено в статтях 8, 9 і 10. Ми наводимо їх тут в цілості: 8. Незалежність українських працюючих мас, право користування ся зобов'язками їхньої праці, багатства України — землею, копальними, заводами, може тільки забезпечити дїйсва робітничо-селянська власть — Українська Соціалістична Радянська Республіка. Для змінення соціалістичної радянської власті повинні примувати всі змагання українських робітників і селян. Але досвід Угорщини, Баварії і самої України показав ясно, що контрреволюція може легко подолати всі радянські республіки, котрі в наслідок обмеженості своєї території та свого населення і в наслідок відсутності достатнього апарату та з браку політичного досвіду, — не можуть оказати відповідного опору. 9. Серед всіх совітських республік, які існують досі, тільки совітська Росія була в стані успішно встояти проти наступу міжнародної і внутрішньої контрреволюції і нанесити противникам рішачий удар. Вона одна володіє географічними умовами і господарними та політичними засобами (широка територія, численне населення, великі багатства, монополізований революційний промисловий пролетаріат, зорганїзований воєнно-цивільний апарат, набуті досвід), котрі роблять з неї пролетарську твердиню, неприступну для всіх нападів міжнародного імперіалїзму. В наслідок утворення історично обставин Совітська Росія являється ся провідницею і організаторкою міжнародного пролетаріату в боротьбі проти міжнародного імперіалїзму. Кожда нова совітська республіка, руководячи ся істинним самоопором, шукає підпори і допомоги в Совітській Росії. Союз з Совітською Росією для спільної праці і боротьби є революційним обов'язком кожної нової соціалістичної радянської держави. 10. Крім інтересів оборони, тїсний союз Української Соціалістичної Радянської Республіки з Совітською Росією диктується ся ще рядом причин, випливаючих з їхньої спільної нерозлучної історичної долї. Російські і українські робітники і селяни об'єднували ся вже боротьбою проти царського гнету і великоросійської буржуазії. Іх єдине споріднене мови, зймане населення, спільне господарче життя. Повне відділення сїх двох радянських держав є тільки штучним процесом, який стоїть в суперечності з усією минулою і будучою боротьбою українських і російських робітників і селян. Повне державне відокремлення України значуще від внутрішньої національної боротьби на Україні та до збільшення господарчої руїни і України і Росії.

Два з половиною роки Україна була ареною горожанської війни, не тільки між робітниками і селянами з одного боку і поміщиками та капіталїстами з другого, але й між свідомою частиною робітництва й селянства і тими не свідомими елементами, котрі плантали ся за дрібнобуржуазними українськими націоналістичними партіями і фактично помагали російській і світовій контрреволюції. Можна сказати, що тепер горожанська війна на Україні в своїх обидвох видах і формах наблизилась ся вже до свого краю; пролетаріат остаточно подолав не тільки білогвардійську контрреволюцію, але й контрреволюційну дрібнобуржуазно націоналістичну. Українські націоналістичні партії розпали ся. Лїпші їхні елементи перейшли вже до партії комуністів-більшовиків України, від перших же днів революції в Росії, ще від лютого 1917 року, змагали ся ввести розкол серед робітничої класи на Україні, протиставляючи українських робітників і, особливо, українських селян — російським робітникам, протиставляючи Україну — Росії. За тїмчасового правительства під Керенським вони ховали свою націоналістичну політику під гаслами федералїзму, бо в самім тїм тимчасовім правительстві вони бачили властиву дрібнобуржуазну, як і вони самі, рідну собі власть. І вони навіть готові були жертвувати почасті своїм націоналізмом. Після жовтневої революції сїі компромісові націоналістичні партії вже отверто взяли курс на повне відділення українського робітництва і селянства від російського. На мирових переговорах в Берестю вони перейшли виразно до табору австро-німецького імперіалїзму. Від того часу українські соціял-націоналісти виразно тримали ся західної орієнтації, себто орієнтації на імперіалістичну контрреволюцію. *) В тезах, випрацьованих Центральним Комітетом Комуністичної Партії України про державні взаємини Росії і України сїі твердження розвинено в статтях 8, 9 і 10. Ми наводимо їх тут в цілості: 8. Незалежність українських працюючих мас, право користування ся зобов'язками їхньої праці, багатства України — землею, копальними, заводами, може тільки забезпечити дїйсва робітничо-селянська власть — Українська Соціалістична Радянська Республіка. Для змінення соціалістичної радянської власті повинні примувати всі змагання українських робітників і селян. Але досвід Угорщини, Баварії і самої України показав ясно, що контрреволюція може легко подолати всі радянські республіки, котрі в наслідок обмеженості своєї території та свого населення і в наслідок відсутності достатнього апарату та з браку політичного досвіду, — не можуть оказати відповідного опору. 9. Серед всіх совітських республік, які існують досі, тільки совітська Росія була в стані успішно встояти проти наступу міжнародної і внутрішньої контрреволюції і нанесити противникам рішачий удар. Вона одна володіє географічними умовами і господарними та політичними засобами (широка територія, численне населення, великі багатства, монополізований революційний промисловий пролетаріат, зорганїзований воєнно-цивільний апарат, набуті досвід), котрі роблять з неї пролетарську твердиню, неприступну для всіх нападів міжнародного імперіалїзму. В наслідок утворення історично обставин Совітська Росія являється ся провідницею і організаторкою міжнародного пролетаріату в боротьбі проти міжнародного імперіалїзму. Кожда нова совітська республіка, руководячи ся істинним самоопором, шукає підпори і допомоги в Совітській Росії. Союз з Совітською Росією для спільної праці і боротьби є революційним обов'язком кожної нової соціалістичної радянської держави. 10. Крім інтересів оборони, тїсний союз Української Соціалістичної Радянської Республіки з Совітською Росією диктується ся ще рядом причин, випливаючих з їхньої спільної нерозлучної історичної долї. Російські і українські робітники і селяни об'єднували ся вже боротьбою проти царського гнету і великоросійської буржуазії. Іх єдине споріднене мови, зймане населення, спільне господарче життя. Повне відділення сїх двох радянських держав є тільки штучним процесом, який стоїть в суперечності з усією минулою і будучою боротьбою українських і російських робітників і селян. Повне державне відокремлення України значуще від внутрішньої національної боротьби на Україні та до збільшення господарчої руїни і України і Росії.

Віт дасть вперше свободу красоті. Здіймає з неї павутину, наповнить її думкою і зробить її таким могутим средством вселюдського об'єднання, яким вона ніколи не була при буржуазії. Дружайше, сміліше за о-свободжене красоти. Сергіій Городещий. ("Красна Газета").

СКАТ ІРІНІНГ ПРО ПОЛОЖЕННЯ В ЄВРОПІ.

Скат Ірїнїнг, який недавно повернув з своєї подорожі по Європі, де він протягом кількох місяців слїдив за подїями в політичній і соціально-економічній області, — каже, що капіталїзм в Європі вальєт ся. Загальне його вражіння таке, що в той час як імперіалістичні дїяльотати жадують ся на фінансове і економічне банкруцтво, сподіючись сим приєднати симпатїю і отримати поміч із зовні, робітники уперто будують новий будинок на руїнах старого, умирального ладу. Робітнича преса є могутим фактором нового настрою в Європі. Не дивлячись на зав'язані напади капіталістичних газет і журналів, і на дорожнечу паперу, вона росте надзвичайно скоро і успішно конкурує з буржуазною. В Англії безробітє побільшується ся, економічний стан краєм нетривалий, як в фінансовому, так і в індустріальнім відношенні. Теж саме діється в Франції. Задоволеність її правительством стало росте, і скорі край опинить ся під залогом в багатих людях. З числа французьких парламентарних представників близько 326 осіб є мїліонерами. В той-же час економічна нестійкість, дорожнечя життя і нед-стача предметів першої необхідності стало зростає і народ очікує наступної зими з повоуванням крайньої безпомічності. Так-же як і тут, їстуне там велика недостача в помешканях, але так звані лїги рентвників домають ся соціалїзації домов, а деякі "справедливої ренти" в не кількох місяцях велика більшість мунїципальної адміністрації — соціалїсти. В той час, як французьке правительство грає роль "скаженої собачки" європейської реакції, робітники всіма силами протестують проти піддержки, яку правительство дає Палікам і Врангелю у війні з совітською Росією. В Італії робітники прекрасно показали, який новий стан рїчий в Європі. Звернене заняття ними фабрик і заводів їхнім властїтелям зовсім не є відступленням, як се старається ся представити преса. Протївню, вони заземострували свою силу і безпомічність капіталїстів і правительства. Ні армія, ні поліція не тільки не захотїли йти проти робітників, але навіть самі помагали рілїчними робітникам на позудни Італії захотїти і розділїти великі обшари. При сїлдуячїм виступі робітників Італїї, єди прїємієр Дїюїтї сам "не виступить", то на него "наступлять". Відносно-ж Росії, то всі робітники сждять ся на тїм, що треба пошїхити її можливість сїєї капїлотати ся про "своє спасенє" і попередити вмішуванє ся європейських правительства. Воєнні наїзди на Росію засуджені на неуспїх. Ні одно капіталїстичне правительство Європи не змогло би зорганїзувати навіть "гвардію фельдфеблів" для війни з Росією. Всї переконані, що Росія вийде з війни великою країною, і всі надїють ся, що совітська форма правління країною любови (Вербїцька), або пригоди шїпона (Конан Дойл), і штука, яка несе ідею, тяжка для її винїженого черева. Але пролетарїєвї такі художники, які не бають за державами ліса, не потрібні. Йому потрібні сїчас ідеологї його класи, в котрій оліцетворено будучність людства, і він витворить їх, як витворює все, що йому потрі-

бує. Він дасть вперше свободу красоті. Здіймає з неї павутину, наповнить її думкою і зробить її таким могутим средством вселюдського об'єднання, яким вона ніколи не була при буржуазії. Дружайше, сміліше за о-свободжене красоти. Сергіій Городещий. ("Красна Газета").

СКАТ ІРІНІНГ ПРО ПОЛОЖЕННЯ В ЄВРОПІ.

Скат Ірїнїнг, який недавно повернув з своєї подорожі по Європі, де він протягом кількох місяців слїдив за подїями в політичній і соціально-економічній області, — каже, що капіталїзм в Європі вальєт ся. Загальне його вражіння таке, що в той час як імперіалістичні дїяльотати жадують ся на фінансове і економічне банкруцтво, сподіючись сим приєднати симпатїю і отримати поміч із зовні, робітники уперто будують новий будинок на руїнах старого, умирального ладу. Робітнича преса є могутим фактором нового настрою в Європі. Не дивлячись на зав'язані напади капіталістичних газет і журналів, і на дорожнечу паперу, вона росте надзвичайно скоро і успішно конкурує з буржуазною. В Англії безробітє побільшується ся, економічний стан краєм нетривалий, як в фінансовому, так і в індустріальнім відношенні. Теж саме діється в Франції. Задоволеність її правительством стало росте, і скорі край опинить ся під залогом в багатих людях. З числа французьких парламентарних представників близько 326 осіб є мїліонерами. В той-же час економічна нестійкість, дорожнечя життя і нед-стача предметів першої необхідності стало зростає і народ очікує наступної зими з повоуванням крайньої безпомічності. Так-же як і тут, їстуне там велика недостача в помешканях, але так звані лїги рентвників домають ся соціалїзації домов, а деякі "справедливої ренти" в не кількох місяцях велика більшість мунїципальної адміністрації — соціалїсти. В той час, як французьке правительство грає роль "скаженої собачки" європейської реакції, робітники всіма силами протестують проти піддержки, яку правительство дає Палікам і Врангелю у війні з совітською Росією. В Італії робітники прекрасно показали, який новий стан рїчий в Європі. Звернене заняття ними фабрик і заводів їхнім властїтелям зовсім не є відступленням, як се старається ся представити преса. Протївню, вони заземострували свою силу і безпомічність капіталїстів і правительства. Ні армія, ні поліція не тільки не захотїли йти проти робітників, але навіть самі помагали рілїчними робітникам на позудни Італії захотїти і розділїти великі обшари. При сїлдуячїм виступі робітників Італїї, єди прїємієр Дїюїтї сам "не виступить", то на него "наступлять". Відносно-ж Росії, то всі робітники сждять ся на тїм, що треба пошїхити її можливість сїєї капїлотати ся про "своє спасенє" і попередити вмішуванє ся європейських правительства. Воєнні наїзди на Росію засуджені на неуспїх. Ні одно капіталїстичне правительство Європи не змогло би зорганїзувати навіть "гвардію фельдфеблів" для війни з Росією. Всї переконані, що Росія вийде з війни великою країною, і всі надїють ся, що совітська форма правління країною любови (Вербїцька), або пригоди шїпона (Конан Дойл), і штука, яка несе ідею, тяжка для її винїженого черева. Але пролетарїєвї такі художники, які не бають за державами ліса, не потрібні. Йому потрібні сїчас ідеологї його класи, в котрій оліцетворено будучність людства, і він витворить їх, як витворює все, що йому потрі-

*Сїя резолюція була вже надрукована в 59. ч. "Укр. Роб. Вістей" з дня 8. вересня с. р.

*) Сїя резолюція була вже надрукована в 59. ч. "Укр. Роб. Вістей" з дня 8. вересня с. р.

Згинуло 420 майнерів.
ПЕКІН, 21. жовтня. — В копальнях вугля Тонг-Чан (в Китаю) вибухла велика експлозія, яка убила 420 майнерів. З усіх робітників, які працювали в підземеллях виратовано тільки 119 живими. Мільо робітників подусили ся від див-